

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՈՐԵՆ

Ե. ՓՈՐՏՈՍԵԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն
պէտք է ուղղել առ
Տեղիւնորին ԱՐՇԱՆՈՅՄ Լուսրի
ԳԱԶԻՐԷ (եղիպոս)

Adresse:

E. TOROSSIAN
Direct.- propr. du journal Arménien
ARCHELOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

Լ Ր Ա Պ Ի Ր

ԱՋԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՉԱՄԱՐ
Տարեկան ողջ դասկիս... 60
Վեցամսայ " " " " " " " " 35
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐ
Տարեկան ծրուակ... 20
Վեցամսայ " " " " " " " " 12

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆԸ ԿԱՆԵՍԿ
եւ թղթատարի ծախքը
Խնդրագրութեան վրայ է :

Խնդրագրութեան ուղղութիւնը
եւ չեմ տրուիր :

ԱՋԳԱՐՈՒԹԻՒՆԷՔ
Կանխիկ վճարելու են :

ՊՈՍՏԱԿԵՆ
ԶԱՅԲՆԵՆՆԵՑ

Ի՞նչ կ'ուզես ինձնէ, ֆեմոյ՜ զու Մարի,
Վարդին կը նմանիս հարկեր երկրիս,
Ինչո՞ւ կոկոնից նագեմի քերթիկ
Թոռներ ե. քոչնէ՛ր... քու՛, ցա՛ւ մ'ունիս :

Կարծես քի խամրած խոտի ձրդիկ մ'ես՝
Կիսամուտ ինկած... բայց խոտը ծոցից
Հիւր մ'ունիս պունած... կեսիկ ստեղծ կ'ուզես,
Ըստ՛ի՛ աչի կիւրք գաղտնիքն է արտի :

Թրքակ քերթիկներդ՝ փայլուն ու սպիտակ,
Դա՛նն Անկեղտըսն Դարչնն ունի զեռ,
Բայց զոլորջ յուսով մ'իկնո՛ւ քո բաժակ
Գունես ու վրնաս շրտի կարկեր...

Խոսկ՛, Հայրենեա՛ զի ինձ Պատկարներդ,
Ըստ՛ի՛ մի վախճար, սարսափ ինձ Մարի,
Գայտնիք մ'ունիս քո զայս սերունդներդ,
Խոստի եւ կարծես բարեկեցիկ անուշիկ...

Օ՛ն, ա՛ղէ, խոսկ՛, ձայն տու հաւատնակ,
Աւանդապահն եւ քո գայտնիքներդ...
Տե՛ս, շուրջ քո շրտի, անձ է միայնակ,
Թո՛ղ, ինձ ինձ հոսով աչի քերթիկներդ :

Բայց քի գայտնիք մը չ'ունիս քեզիք,
Մի՛ յուզուիր երբեք, ո՛ն մի՛ վրդուիր,
Դուն ինձ Հայրենեաց Մարիկն եւ գայտնիք,
Եկո՛ւր, վիրաւոր տրտի վրայ ինձ կ'ունիր...

Հո՛նն քերթի՛ յաչի՛ սուրբ երազներով,
Հո՛նն հաւցի՛ր միայն ինձնէ գեղեցուն...
Ա՛ն ասեմ քերթի՛ց երկնից գոգերով
Սըփոսկ՛, սիրո՛ւն վարդ, սե՛ւ հողից վրան...

ՀԱՅՈՐԴԻ

ԿԱՐԴԱԼ

«Արշալոյս» ի առաջիկայ թուով ME-
ROWIG Ի ՄԵՐ ԱՋԳԱՐՈՒՆ ԵՎ ԱՐՄԵՆԱՅՄ
նագրով յօգուածը :

ԿԱՐԵՒՐ ԱՋԳԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Արշալոյս» ի այս վերջին քանի մը թեր-
թերուն շատ բանաւոր եւ ընդունելի պատճառ-
ներով անկանոն հրատարակուելիք, մեր բարե-
կամները վրդոված, եւ ինչպիսիքներուն քերթիկն
ծանցն հայթայթած է եղեր եւ ոմանք՝ մինչեւ
ինչ անչի յառաջ գացած են, ապաւորել ջանա-
լով թէ՛ «Արշալոյս» ը Շարաթաթիթի պիտի
վերածուի եւն...

Մենք՝ այդ թշնամի բանակի պատկանող-
ներուն պէտք կ'ունենանք յայտարարելու թէ՛
կ'արժէր արդարեւ՝ որ երեք տարիներէ ի վեր
հաստատ համոզում գոյացուցած ըլլալին — եթէ
համոզում ունին — թէ՛ «Արշալոյս» ի հիմքերը
ուսական շինելու ամեն առաւելութեամբ օժտը-
ուած է եւ երկնից բարեկամները շատ ան-
գոր են վստահու անոր ո՛ր եւ է կերպով :

Իսկ մեր բարեկամներն ալ, թո՛ղ գիտնան
թէ՛ այս յայտարարանքն ինձնէ անկանոնութեանց
պատճառներն են, հեռանդով ինձ, սեպտեմբեր-
թիւն եւ տեղւոյ անյարարութիւն : Շատ մտա-
օրբու մէջ թերեւս յայտնիք վերջին երկու ան-
սեղութեանց առաջին անունը, եւ այն տակն
«Արշալոյս» սրտից օրերուն կանոնաւորապէս
պիտի հրատարակուի, ի մեծ գոբաղդութիւն մեր
գայթակոր փափաքողներուն :

ՄԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՅԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԳՐԳԵՐ ԵՒ ԳՈՅԳԵՐ
(Շարն. եւ վերջ)

Նախորդով ըսինք թէ՛ Երկրպագայե-
րը ե՛րբ և ի՞նչպէս կ'ստեղծեն ապարդին
կերպով մտքերը զբաղեցնող խնդիրներ, և
թէ՛ ո՛ւր կը յանդիմանն անոր վերջաւորու-
թիւնը :

Ըստեցաւ նաեւ թէ՛ լաւագոյն պիտի
ըլլար, եթէ ուժերը առաջնորդէ չարութիւն
յայտող պատերազմի մը ճշգրտութեամբ,
յայտնակալ ապահովուէր, և կանխատե-
սութիւնն ու հեռանկարութիւնը ձեռքէ չը
թողուէր ո՛ր և է ձեռնարկի նախաքայլերը
աւանդելէ առաջ :

Այս հեռանկարութեան նմարին մէջ
գրուած չ'էր գեղարդարար, վերջերս՝ ողոր-
մած-հոգի գլխակի գրեքերուն ու գոյքե-
րուն շուրջ գարձած խնդիր, որ առաջնոր-
դարանի՛ն և կարգ մը — ըստաւանդուն հա-
ւատարմով — ընթերցանութիւնը երկրպա-
հայոց մէջ տարածելու եռանդով վառուած
երիտասարդներու մէջ տեղի ունեցան, ու
կը գտնուէր նաեւ մինչեւ կը հեռանամ՝ վեր-
նագիր յօդուածին հեղինակը Պ. Ս. Օ. :

Այս վերջինները՝ Լատրան-Ընթերցա-
րանի պէտքերուն համար, առանց անդամ
մ'ալ ժողովուրդին քանկին վրայ ծանրա-
նալ ուղեւոր, արդէն ժողովուրդին գրամով
պատրաստուած իրեղեններէն օգտուել կը
ցանկան, զանոնք իր հին նպատակին վերա-
դարձնելով :

Անորաւ բան մը չ'տեսնուիր այս պա-
հանջին մէջ. բայց պէտք էր որ այդ գլխ-
ակի հոգեզատակները, կամ՝ իրենց ըսածին
պէս՝ հանգուցելոյն ժառանգորդները, ինք-
զինքնին մէկ երկու վայրկեան առաջնոր-
դարանի կանաչ սեղանին շուրջ հաւաքուած
նկատելին ու անոնք պէս խորհրդածէին.
այն առանց թերեւս տեղի չ'ունենար ո՛չ
խնդրագիր, ո՛չ մերժում, ո՛չ ապուսի, ո՛չ
ձեռքի վրայ խածուած քի նշաններ, և ո՛չ ալ
կարգ մը յօդուածներ, որոնք անօգուտ պի-
տի անցնէին :

Տեսնենք թէ՛ ինչ խորհրդածութիւն-
ներ տեղի պիտի ունենային և ինչ փոթո-
րիկներ պիտի պայթէին գանկերու մէջ,
կըր առաջնորդները գումարու մը տեղի ունե-
նար կանաչ սեղանին շուրջ :

Ատենանք բացուած է և օրակարգի խըն-
դիրներով կ'զբաղի ժողովը. ու կը հասնի
վերջին ինչպիսի, որ է՝ դուրսը ապաստը ալ-
քատին նպատար, որ յանձնարարական մ'ալ
ունի, Լատրան-Ընթերցարանի մը վարչու-
թեան կողմէն :

— Լատրան-Ընթերցարանին փոխ իմ, կը
հարցնէ անոնց մէջ մին, աղքատին խնդրա-
գիրը քննել սկսելով :

— Պի՛ր քաջ ֆիլիստէն խաւարէ պիտի ըն-
կերար թէ՛ ինչ օրումը քի, կեր ձիւն
ֆիլիստարը պարտաւստագ, վե կերբես օրա-
յս կիսերեք, օգու յայ՛ մանկի վե կայիլ
տարեքսե վագրեր կեցիտեքեք ինչ, կը պա-
տասխանէ միւս մը :

— C'est vrai! կը յաւելու ուրիշ մը :
— C'est tres-bien! կը ձայնակցի եր-
րորդ մը :

— Դայից իմ շիւ կը յարէ շորթոր մը :
Սակայն հետաքրքիրը, որ ժողովին առեւա-
պետը ըլլաւ է, պէտք եղածին պէս չի
համարուիր ընկերութիւն, գիրք, օգուտալ
և այլն բացատրութիւններէն և զանգալը կը
հնչեցնէ բարապանը կանչելու համար :

Բարապանը կը ներկայանայ :
— Ատենապետը. Շու պիղիլ՛ նազարե-
թի յարը. կը հրամայէ բարապանին. (գրա-
գիրը այդ պահուն իր կարեւորութիւնը ըզ-
գալի ընելու համար պատճառ մը բռնած և
գուրս ելած էր) :

Բարապանը կը մեկնի. մէկ երկու վայր-
կեան վերջ՝ նազարեթ ներս կը մտնէ ծանր
քայլերով և բանգէտի հովերով :

Ատենապետը — Լատրան-Ընթերցարանին
փոխ իմ. շիւսից գասար պու պատքե պի-
ղե մի՛ յուն բարապանը զանկ պիտի շեյ սեյ-
ջեմնիկ ինչ ինչ...

Նազարեթը իր նպատակին հասած էր.
ժամանակն էր որ ինչպիսիք գործի մը մէջ
ցոյց տայ : Բայց որովհետեւ Ֆրանսիայէն և
և թուրքիէն պաշարը շատ անհաւան է,
ուստի պաշտօնական լիզան, հայրերէն, կը
ընտրէ, ու կ'սկսի գլխակի կամ Լատրան-
Ընթերցարանին վրայ խօսել, իրեն պէտք է-
ղած ձեւերուն տակ, հեռակեց կերպով :

Վերջին մէջ հաւաքումներ կը լինին.
հին երիտասարդները իրարու հետ գաղա-
փարի փոխանակութիւններ կ'ընեն. կրնայ
պատահի որ այն տեղ առաջնորդարանին
հակառակ քաղերքներ կազմուին, և ժողովի
գործաւորութիւնները քննադատուելու ելին.
Երբեմն վարչութիւնը մէջ օճալի մը կար, ու
րո՛ւն մասնակցողները ամեն ազգային գոր-
ծի մէջ իրենց քիւր կը խօսէին, գրեթէ ա-
նոնց նման բան մ'ալ գլխակի կամ Լատ-
րան-Ընթերցարանին կրնայ ըլլալ. վերջա-
պէս հաստատութիւն մ'է սա, որոյ ազգայն
ամեն կերպով առաջնորդարանի ամեն լա-
կըրուցներուն հակառակ ըլլալ թերեւս,
և եթէ ոչ արդի, գոնէ ազգայն ժողովա-
կաններուն հանդիմար վրդով : Ըստ իս,
առանց զգուշ ընելու, վարպետ և ճարտիկ
միջոցներով պէտք է փակել ամեն ինչ. չը
թողուլ որ հաւաքումներ լինին. սահմանա-
փակել այն միջոցները, որով երիտասարդ-
ները իրարու հետ գաղափարներ կը փոխա-
նակեն. չարքը — ինձ՝ բարքը — գեռ չը
մեծցած պէտք է խափանել. խափանուող
սկզբնաւորութիւնը իր սողմանի մէջ պէտք է
սնչեցնէ. հրգեհր գեռ չ'ծաւալած մարե-
լու է. քանդելու է մէկ խօսքով ամեն ինչ
որ կրնայ մտքերը զարգացնել. մեր առա՛ւ.
նորդարանի ուղղութիւնը, ըստ իմ կարծ-
եաց, պէտք է ըլլալ պահպանել հին գրու-
թիւնները. մեթի մէջ և միջ մուծի մէջ.
այդ է մեզի նպատակը. գոնէ ես այս-
չափ գիտեմ. մնացեալը գործ գիտէք :

— Տղան մի սեյրեքսըն, պունար
պիղիլ ինչերիկցե ֆեմեա մի օրաւսգար.
պիղիլ ինչերիկցե մի գարաւսգար. եօյե
իս սեւ պունար պիտի յարեմնիս պազարը
սըն :

Նազարեթին հարուածը իր տեղը հա-
սած էր. ու՛ն վոն. ու՛ն քոն պիտէ, ըստին-
քուն սրտին մէջ ալ կատարած ըզն գրած
էր. ըստ իմ կարծիքի ամենէն զովելին էր այս
պահուն առեւապետի ըրած օրոշումներուն
հանդէպ :

Հայտնէ. նազարեթ, սեմի կեօե շիւ. պիտ
ուարալքար, շու գլխակի մի, ընթերցարան
մի, անախարարարընը Պեստու առաւելաչա
թեւիլ իրմէնի. սեմիկ աչաք թեթիկ կեր
կաչեք վերիլի...

Նազարեթը գործի կ'սկսի, և ո՛չ մի-
այն բանակները Պեստու Առաքելին, այլ
և գիրքերն ու գոյքերն ալ առեւապե-
տին կը տանի...

Եթէ նորապա լատրանի յարգելի ան-
գամները ներքին մտածէին, և հետեւին
որ Առաջնորդարանի մէջ ժողովոյ անդամոց
վատահոսութիւնը այս առաւելաչա շարաչար կը
գործածուէր յետադիմութիւնը պայտոյի մը
կողմէ, հարկ չէր մնար դիմում. որովհե-
տեւ պէտք էր գիտնային որ նազարեթը,
գլխաւոր քայլքայլու համար իր հրամանա-
տարին հրամանին համաձայն բրած ծառա-
յութիւնները խոչարացոյցի տակ ներկայա-
ցուցած էր, մեծ գործի մէջ երեւելու հա-
մար, և թերեւս կոկիկ ու կարկի վառաւոր-
ութիւն մ'ալ կորցած. ալ ի՞նչպէս կարե-
լի էր այդչափ զսեղութիւններով ձեռք
ընելու գոյքերը զնել ժողովուրդի մը
սրտմարտութեան տակ, որ առանց այդ ամեն
առաւելութիւնները վայելելու, արդէն ա-
մեն օր ձանձրոյթ ու տաղտուկ կը պատ-
ճաւէր իր հանրագիտներով, բողոքներով,
քննադատութիւններով, շատախոսութիւն-
ներով և այլն : Եթէ այդ ամենոց ոչ ոյն ու
ձե տուող միջոցներ — գիրքեր — ալ չ'ընէ-
ուէր իրենց, ալ բոլորովին անտանելի պի-
տի դառնային...

Իրաւ է որ ժողովը գլխակի կանոնագ-
րին ՅՁրգ. յօդուածը հիմ բռնելով իր ու-
րուցումը սուած էր. բայց կարելի է վրա-
տահ ըլլալ թէ՛ Պատ. Կարգը. ժողովոյ
ն'չ մի անդամը կրնայ կարգացած ըլլար այն
և եթէ նոր Լատրան-Ընթերցարանի անդամ-
ները քիչ մը գիտնադիտութիւն շարժէին և
միևնոյն ՅՁրգ. յօդուածի սրտմարտութեան
համաձայն 10 անգամ միանալով շարունակ
կել ուղեւոր գլխաւոր, գարձեալ չ'սկսի կը
նոյնին գլխակի գրեքերը և գոյքերը բան-
տարկութիւնէ ազատել. որովհետեւ ինչպէս
ըսուեցաւ, անոր տարեւոր կատարուած,
և աչաք թեթիկ ալ առեւապետ էր. երբ այս-
պէս է, պէտք է չէր մնար հաւատալ Առաջ-
նորդարանի ընակալոց ոմանց կողմէ գեղի
ընթերցարանը ցոյց տրուած բարի տրամա-
կըրութիւններուն. անոնք արտաքին ու լա-
րուսիկ երեւոյթներ են և մասնաւոր խաճ-
քով պատրաստուած բանաձեւեր. Միթէ
«Փարոսի միջոցաւ վերջերս յայտարարել
սրտուած «Մատենադարան» ի մը բացումը
խաղաղութիւն է :

Այս հարցումին պատասխանը բացար-
ձակապէս ժխտական է :

Երկու խօսք ալ Պ. Ս. Օ. ին և վեր-
ջացնենք :

Կուզե՞ք յիշել հանգուցեալ գլխակի անց-
եալը : Երբ սա՛ գեռ Ընթերցարանից Ըն-
կերութիւն կը յորջուրեւէր և երազակա-
նացեալ ու փափակահային Դիլոյ անունը
հագած չէր, 17, 877 զրդի հնչին գրամ և
928 զրդի ալ գոյքեր ունէր (Տե՛ս Ընթեր-
ցարանի Դիլանի արձանագրութեան մէջ.
Նիսա ժ. 18 Մարտ 1894). այս գումա-

ճակում, երկու բան պետք է մեզի. « ճաց եւ լոյս »: Անօթի է մեր ժողովուրդն, տղետ է մեր ժողովուրդն. նախ ասոնց դարձանք խորհելու. նայինք:

Այլեւ բաւական խելացի կը կարծեմ՝ ըզրեզ, սիրելի՛ Ս. մանաւանդ որ նախորդ յօդուածս տակաւին կողովը նետած չ'ես լինիր, գուշակելու համար թէ ինչ բան կը յատկացնէի այդ շահելիք մէկ միջոցն:

ՈՍՁՕ-ՁԱՆ

Յանուն ազգին mercı ազնիւ ու հայրենաօրբական զգացումներու համար, համայնի Մեղիթու թիւնասէրը Սալո-Ձան:

Այո՛, կը կարծեմ՝ թէ բաւական խելացի եմ հասկնալու համար թէ ինչ կ'ընէիք, եթէ երբէք Տէր ո՛չ արացնէ Մէկ Միջոցն զկարծիր ու կի չորհէիք քեզ: « Սալո-Ձան թիւնասէր »-ը ձերբարար կը ցրուէի մեր տղետ ժողովուրդին մէջ, արքայալայի առատաձեռնութեամբ հաց կը բաշխէի փոքրերին անօթիներուն, լոյս կը սփռէի՝ ալ ու ձան կոյրերուն ու մտքով տըկարներուն, որոնց թիւը գծարդարար մեծ է Փարսեաններու երկրին մէջ ալ: Այնպէս չէ՛, Սալո-Ձան:

Ս.

ԹԷ ԻՆՉ Կ'ԸՆԵՒ ՄԻՒՌՈՒ ՄԸ ՍՐԲԱԳՈՅՆ ԳԵՈՐԳՆԵՐՈՎ

Ներքե՛ք որ խնդրին նպատակէն չեղելով փոքրիկ դիտողութիւն մը ընեմ նախ, ձեր ամբիւրստ մը՝ խորագրին տակ գրած մէկ կէտի մասին. այսինքն թէ՛ փոխանակ եւրոպայի չ'իտես ենչ թերթին թղթակցին մէկ յօդուածը օրինակ բերելու, կարծեմ կ'ընայիք Գաւառ-Գաթիկայի « Թէ ինչ ալեւոր... » հրատարակչի երբէք իջել. որուն մէջ յարգելի հեղինակը վարկեան մը նոյն իսկ կ'աստուածանայ:

Իսկ գալով որ եթէ ես միջոցն մը ունենայի՛... նոր եկեղեցի մը շինել կուտայի հոտ, Գահիրէ, որը ունենար իր յատուկ ստանդորդը, աւագերէցը, քահանան, սարկաւազը եւ երեսփոխանութիւնը, խորհուրդը ու քարտուղարը եւ խնամ հրամաններ կ'ուղղէի, որ ձերայցեալ Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ հետ ամեն յարաբերութիւն խզուի ու անջնջելի խառնակոյտը զրոյս երկուքին միջեւ, որովհետեւ այդ ձեր եկեղեցիին մէջ սպասուորդներէն շատերը ժամտ արտէ վարակուածներ են...

S. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

ՊԱՏԵՐԱՋՍԻ ԴԱՅՏԵՆ

ԳՐԱՆՍՊԱՎ

Քափի մէջ Անդրիստոյց համար իրաց ձայնով վիճակը՝ որուն խոստովանութիւնն է պատերազմական օրէնքին յայտարարութիւնը, հետզհետէ սուր կերպարանք մը կ'առնու:

Արքիքանտէրներուն քով ատելութիւնը գրեթէ կատարեալ է: Ամենօրեայ գնդակահարութիւնը հոն տեղ բացարձակ ապաստանութեան շարժումներ կատարեն եւ, անցեալ շաբաթ, Գրաստօքի մէջ երկու Պօէր զորավարներու գնդակահարութիւնը մազ մնաց որ խառնակութիւն մը յառաջ բերէր:

Քափի գաղթավայրին մէջ Պիւզիքները այնչափ օժանդակ պատերազմողներ կը գտնեն՝ որչափ որ կարօտ են: Տեղւոյն բնակչութիւնը իր արեւակից եղբայրներուն կը հարգէ պահանջուած տեղեկութիւնները՝ կը հայթայթէ ուզուած պարէնաւորումները հաւատարմօքէն ասոնց ձեռք երկնցնելով: Եթէ իսկապէս Արքիքանտէր ցեղը հոգեով և սրտով անոնց հետ չըլլար ինչպէս կարելի է որ Պօէրները կարենային շարունակել մնալ Անդրիստոյց հողի վրայ, գրաւել Մալնէսպուրի նման Բէիթմանէ միայն ութսուն հազարամէթր հեռաւորութեամբ քաղաք մը ու բռնել Սալոնիքս ծովախորը:

Այսպիսի յանգուզն մերձաւորում մը շատերուն անհասկնալի բան մը կը դառնայ, և թէպէտ չի գիտցուիր թէ որքան ատեն Մօրիճ, Թէրոս և ուրիշ յառաջընթաց պետեր կրնան մնալ իրենց արգի գիւղերն մէջ. ասոնց շարժումները սակայն Անդրիոյ համար ուշագրութիւնն է մտահոգութիւնն զուրկ չեն:

Իրողութիւն մը, որ Բափի մէջ կ'իջնէ ոչ ահաբեկութեան գէթ ահա գոյր մտայնութիւնը կը պատճառէ:

Քաղաքը պահպանող զօրքերը, որոնց պաշտօնն էր հսկել ծովեզրին, անմիջապէս շարժուն վիճակի մէջ դրուած են քաղաքին պաշտպանողութեան գլխաւոր գիծերու վրայ:

Կացութիւնը, շատ դէժ է ինչպէս կը տեսնուի Քափի մէջ, վատթարագոյն ըլլալէ չը գաղբիր նոյնպէս թրանսպարի և Օրանի մէջ: Եռանդակուրդի, Փրէթօրիայի, Պլօթֆօնիայի մէջ կը վխտան լրտեսներ, նոյնչափ Պօէր որչափ օտարացի, որոնք Գրաստօններուն կը հաղորդեն Անգլիական բանակին ամենափոքր շարժումները ինչպէս սպայակոյտին կանխապատրաստական մտածումները:

Ահա թէ ինչո՞ւ Լորտ Քիլնէրի պատրաստած ծրագիրը որ կը կոչուար գիշերային շարժումներ ընել, ամբողջապէս չուրը ինչպէս. ու Պօէրները, արդէն ժամ առ ժամ ազդարարուած Անգլիացիներու մէջ մի շարժումներ, ժամանակ կուրենան փախուստ տալու և երբ Անգլիայի հասնին իրենց նշանակէտին՝ laagerները արդէն տեղափոխուած են:

Ուշագրութեան արժանի կէտ մը, թէ, որքան պատերազմը կերկարի ու դժուարութիւնները կը բազմանան այս կամ այն կողմին համար, նոյնքան և աւելի յանդուգն ու աւելի պարէնաւորուած կը մնան երկու հասարակագիտութեանց առաջնորդները:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԸ

ԳՈՐՏ ՄԸ ՍՍԱՄՈՒԹՈՒ ՄԷՁ - Երբոր մարդ գորտ կերած չէ հարկու այդ բանը շատ տարօրինակ կը թուի, այնպէս չէ:

Եւ սակայն իրողութիւնը ճիշտ է և պատահած է Տօք Ուօլթըրը Հալլօ նկարագրել աւանին մէջ որն որ Պառնետ Պրուքի մօտ Վօլթըն լեռներուն վրայ կը դնուի:

Հոտ բնակող Պլազիր անուն գիւղացիի մը պատահած է այդ եզակի գիպուածը. մարդը որ զօրաւոր կազմուածքով մէկն էր ժամանակին երթալով կը հալի կը մաշի և սակայն պատուական կերպով կուտէր վրան տարօրինակ արորժակ մը եկած ըլլալուն համար:

Ստամբուլի մէջ անսովոր շարժումներ կ'ըզայ և բօխչի մը կերթայ խորհրդակցելու բօխչի մարդուն ստամբուլ բանալով խոշոր գէր գորտ մը կը հանէ:

Ինչո՞ւ անսովոր վերաբերութիւն գործիքէն սպանուած էր:

Պլազիր մեծ գուրգուրանքով ալքուի սրուակի մը մէջ կը պահէ թանկագին գորտն որուն բաւական ժամանակ սպանակալութիւն տուած էր իր ստամբուլի մէջ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԻ ՄԻՒՌՈՒՄԱՏԵՐ ՄԸ. — Պ. ձէյոն Հաւ Նիսիօքցիները իր վրայ խօսել կուտայ, իր ստորինակ վարմունքին համար:

Երիտասարդ Եանքին իշխանական հարստութիւն մը ժառանգած ըլլալով հանգեւրձ, չ'ուզեր այդ գործը գործածել և իր ճակատին քրքրելով իր հացը կը ճարէ:

Այս պատուաբեր խցճմանքէն առաջ նորոգուած Պ. Հաւո դռնէ գուռ կը պտտի և ամեն տեսակ գործ յանձն կաննէ, բաւական է որ իր վարձքը վճարեն: Շատ պարզօրէն կը հագուի և իր միակ արգուզարդը շապիկ մըն է. որ միշտ ճեր ճերմակ է:

Անցեալ շաբաթներ Չիլիքօթ էր (Միսսուրի) ուր իր տան վարձքը և մտնողը հայթայթելու համար տեղ մը կաշխատէր... վախճանաբար թիւն ընելով: Բոլոր այդ վայրին բնակիչները, խորին զարմանքով կը դիտեն այդ նորօրինակ միջոցաւորը, որ պարզ գիւղացիի մը նման կոչուատի:

Պ. Հաւո որ խիստ լաւ կը թուրիւն մը ստացած է, ամենախոնարհ աշխատատեղը:

Ներսիս Կալաներուն կը խոստովանուի ընկերային թշուարութիւնները: ու սուսնասիւնը համար:

Անցեալները 250,000 ֆունտի պատարմը նուիրած է Սէն Լուիի աղքատներուն:

ԿԱՆԱՆՆԵ ԱԿԱՏԻԿԱՆ, — Լէ զ'Աննալ փարիզեան գրական ու քաղաքական հանգէտը իբր նորութիւն ու կազանդէք ամառորի, յառաջիկայ Յունիստի պիտի հրատարակէ պատկերազարդ յաւելուած մը « Կանանց Ակատեմիա անունով, որուն մէջ պիտի տեսնուին քառասուն նշանաւոր կիներու պատկերները իրենց մասնաւոր յօդուածներով կամ խորհրդածութիւններով:

« Կանանց Ակատեմիան » պիտի կազմէ Կենդանի Թագուհիներ և Իշխանուհիներ: Գրագիտուհիներ, գիտուններ և փիլիսոփաներ:

Արթիստներ (նկարչուհի և երաժշտուհիներ):

Ազնուատուհի բարերարուհիներ:

Երգչուհիներ և կատակերգուհիներ:

Ձեռք կրնար մաղթել որ գանուի հայ գեղեցիկ սեռէն տաղանդաւոր կամ արուեստագէտ արմենուհիներ, որ արժանի ըլլան « Կանանց Ակատեմիային » մէջ դասուելու:

— Ինչո՞ւ չէ...:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ն Ե Ր

Լոնսոն 29 Հոկտ. — Կ. Պոլսէն Թայքըրի հաղորդած մէկ յոտիսի համարուս, կ'երեւի թէ Պաղատի երկարորոյց գծին վերաբերեալ քրտ-գերմանական համաձայնութիւնը իր վերջնական արդիւնքով չ'ունենայու մօտ է: Գերմանիա կը պահանջէ միւլիեր Քօլէյը երկարաձողայի հիւնը ձիւղերուն հետ Գոնս-Պարսու երկարորոյց գծի համար գծին շինարարը. ինչպէս նախ շոգեկանային գիծերու հաստատելը Եփրատի ճիգրիսի եւ Եսթ-էլ-արսայի վրայ:

Խոշոր 29 Հոկտ. — Լուսաքիները կը ծանուցանեն թէ նաւային գործարիւն մը պարսպանուելու վրայ է քրտական ջորտերը յրկուելու համար:

Փարիզ, 1 Նոյեմբեր. — Լուսաքիներու ըստ ին նայելով Մոլիսիայ Քալաւիտի մտնող վերաբարձու ե'հետագիւր մը ծանուցած ընդարդ թէ յոտը համակերպած է Յըրաւաի պահանջով ներսու: Այսու հանդերձ նաւասուրը մեկնելու համար միշտ պարսպան կը գտնուի:

Փարիզ, 1 Նոյեմբեր. — Նաւասուրը թուրք վերաբարձու, քայքայ Մոլիսիայ Քալաւիտ յարաբարձու է պիսի ի քրտական ջորտերը որ պիտի հասնի կիրակի կամ շաբաթ:

Բեթլեհեմ, 1 Նոյեմբեր. — Հապարի մօտ Պօերներ սուր յարձակում մ'ըրին Պենաքի գորագնդին վրայ: Պակեր մտախառն մը պիսած էր: Պօերները երկու քերպուօք գրաւեցին, քայքայ կը կարծուի որ ետ առած ըջջակ Պենաքի գեղարպետը մտաւ իր վերջնական ներսուսով: 8 որ'իշ անգլիացի զօրավարներ մտած եւ 13 ծանրապէս վիրաւորեցան: 58 զօր մտած եւ 156 վիրաւորեցան: ճակատամարտը կասաղութեամբ մղուած է:

Լոնսոն 1 Նոյեմբեր. — Կիսակօի կեդրոնական գաղտնի յորս սպասարկերը ծանուցանեցին պարսպանուցան, որոցմէ մէկը մտաւ:

Ա.Ձ.Գ.Ա.ՅԻՆ

ՀՈՒՐԵՐ

ԼՍԱՐԱՆ - ԸՆԹԵՐՅԱՏՈՒՆ

Թատերական ներկայացում մը սարքեալ համար կանխապատրաստութիւնները մեծ ջանքով յառաջ կը մղուին Լուսաքի Ընկերութեան Պատ. Գործ. Ժողովին կողմէ: Իսկ մ'օրէ թիւր անսովոր ոգևորութիւն մը կը տեսնուի Ընթերցատան մէջ, ուր ամեն կարգի յառաջգիմասէր երիտասարդներ:

կը հաւաքուին բարձրաձայն ընթերցանութիւններու, վիճարանութիւններու և երգեցիկ խումբին մասնակցելու համար՝ առաջնորդութեամբ երաժշտագետ Տիար Խաչիկ Սարգիսեանի:

Ամառնապահան դերերը յանձնելու և քառասուն երգեցողութիւններ կատարելու նախափորձերը պիտի սկսին առաջիկայ երեքշաբթի օրէն սկսեալ: Անոնք որ կ'ուզեն այս ամեն օգտակար ձեռնարկներուն մասնակցիլ՝ անհրաժեշտ է որ ներկայ ըլլան բացման օրոյեալ ամեն օրերուն:

Յաւալի է միայն ըսել թէ, քառասուն երգեցողութիւնները որ աւելի եւրոպական հետեղութեամբ մեր մէջ հետզհետէ մուտ պիտի գտնեն, միշտ զգալի պահաս մը պիտի ունենան, առաջին ճայներու համար իրական սեռին մասնակցութիւնը չ'այլայլելու է: Բայց այսինքն ժամանակի խնդիր է. ժամանակն է որ այդ պահաւը պիտի լրացնեն թերեւս:

Երեքշաբթի, հինգշաբթի, շաբաթ և կիրակի դիւրները ժամը 7 1/2 ին ընթերցատանը տրամադրելի պիտի ըլլայ թատերական ներկայացման պատրաստութեանց համար: Օ՛ն, ուրեմն, դէպի Լուսաքի-Ընթերցատուն:

ՀԱՅՍՏՆՈՒԿ

ԴԻԱԿՆ ՈՒ ՇՈՒՆԵՐԸ

— Անցած օրէ լաւ չ'եմ իջեր, Իրիկուսն էր չէ՛ նէ ստառ. — Օր մ'երազուն Մարայ-Պուստու. Գացեր էի ծովափն ի վեր երբ մտն գալու:

Մովեղիբէն քիչ մը հեռու Բոցը՝ տեսայ ձիւն մ' գիտակ, Չոր յորձանքը քըշէր շտառը, Դէպ' եզերքը՝ ուր շուներու կար մի վտնմակ:

Անդամանապք այդ ծովափին, Պոչ շարժելով, զայն հափափել կը տեսնային, ու չուա լափել լաւ մը սրբած սկանաւերին Ձերք Միայնը:

Վերկապէս, մեր շորքտանի Գիտունները յարձակեցան, Կատարօրէն՝ դիտակին վրտան, Բրգիկ բըրբի բըրն դանի, Ինչ տեսարան...:

Մին՝ աղբը քայքայ փութով, Միւրը՝ սերուն, ուրիշ մ'անոր թօք, Մէկն ալ՝ լեռաբն կամ ստամբուլ, Մերի գայլերու պէս ունսով Սպանալիթօք...:

Մէկ մ'ալ... անէ՞ր կիւր մ'էր բըրաւ Մէկերին, ու մտնալով ձին, Պոչ մը զայն մէկ կողմ թողուցին, Ի՛ այն ստորեան արիւնթաթու Չիտար խածին:

Որ, ամենքն ալ, — գեռ անօթի — կիսամեռ, ու յոյժ վիրաւոր վիճակի մէջ ինչպէս բոլոր, Անէն մէկը զընաց մէկ դի...:

Հիմայ ո՞վ որ կրցու ըսել ո՞վ է գիտակ, Ո՞վ են շուներն, պիտի բտտանայ, Արիւնթան խնդրով վրտայ, Ազոր գրուած մ'ոյր ներկանկն Անծանօթ մնայ:

ՉԳՁԻԿ

ՏԵՂԱՓՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հոկտեմբեր ամսոյս 1 էն ԱՐՇԱԼՈՅՍ Ի Խմբագրատունը և Տպարանը փոխադրուած է Տարպէլ-Մէհապիլ, Թիւ 43 տան երկրորդ յարկը:

Կ Ա Ր Ե Ի Ռ Ա Ձ Դ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ բաժանորդագրութեան և այլ ամեն կարգի Տպարանական յանձնարարութեանց համար ուղղակի պէտք է գիտել Խմբագրութեան, կամ՝ գիւրդութեան համար, ՏԻԱՐ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՐՁՆԿԱՅԵԱՆԻՆ, ի Շարա Ապտ-իւլ-Աղիլ:

ԲԱՆԱՍԷՐ Հետեւեալ ծանուցումին հրատարակութիւնը կը խնդրէ իր պաշտօնակիցներէն :

ԲԱՆԱՍԷՐ ԱՐՄԱՔԵՐԻՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

« Բանասէր » յարգելով ժողովրդական և գրական անձանց դիմումները, կը խոստանայ յառաջիկայ տարեշրջանին (1902 Յունուովար) սկսեալ՝ հետեւեալ նոր ծրագրով հրատարակուիլ .

Ա. (Բանասէր) նախ պիտի հրատարակէ ազգային յառաջադիմութեան վերաբերեալ խմբագրական տեսութիւններ :

Բ. Բանասիրական յօդուածներ՝ ազգային պատմութեան և մատենագրութեան վերաբերեալ .

Գ. Օտարազգի նշանաւոր հանճարներու գրուածոց թարգմանութիւններ :

Դ. Հայ աշխարհագրական և ազգագրական յօդուածներ .

Ե. Նոր հրատարակուած գրքերու վերայ քննադատական տեղեկութիւններ .

Զ. Լեզուաբանական և ստուգաբանական յօդուածներ .

Է. Ազգային լրագրութեան մէջ տեսնուած կարեւոր յօդուածներու վրայ դիտողութիւններ .

Ը. Գիտական նորութիւններ .

Մասնաւոր կերպով կը յայտարարենք մեր ընթերցողաց որ Յունուարէն սկսեալ « Բանասէր » վերադիւրսեալ ծրագրով ԱՄՍԱԹԵՐԻԻ պիտի վերածուի, իւրաքանչիւր անգամ տալով 32 էջ և երկու թիւնք որ կանխախոստացեր էինք . « Բանասէր » ի ինչ ինչ յօդուածները պատկերազարդ պիտի հրատարակենք :

Թերթին գինն առ այժմ նոյնը կը մընայ, այսինքն տարեկան 15 ֆր. — 6 ևուրի . բայց եթէ բաժանորդներու բազմութիւնն զմեզ խրախուսէ այն ասան կը խոստանանք 10 ֆրանքի իջեցնել .

Մեր հասցէն է BASMADJIAN

112, Bd. ROCHECHOUART. PARIS (18)

ՄԹԱՌ ԼԱՅՔ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1843

Բացարձակ ապահովութիւն . — Չափաւոր ապահովագրի . — Ապահովագրի հնութեան համաձայն շահու առաւելութիւն . — Իրաւանց պահպանութիւն՝ ապահովագրի վրէժարմանց յապաղումի պահուն . — Չափող պարագաներու մէջ անմիջական հաշուեյարդարութիւն . — Ծահու բաժանում ամեն ՀինգՏԱՐԻՆ մէկ անգամ :

Ս. ԼԵՕՆԱՐ

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Եգիպտոսի

ԳԻՐԳԵՐ ԵՒ ԹԵՐԹԵՐ

Ամերիկայի մեր ազգայնաց կը ծանուցուի թէ՛ Երբորդ տարեշրջանի սկիզբէն « Արշալուս » ի Գործակալութիւնը ստանձնած են ի Երգակո, Մ. Մ. Գորակալուտեան և ընկ. որոնք բացի « Արշալուս » էն .

Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունին նաև հետեւեալներէն .

ԱՆԱՀԻՏ, ազգային, գրական և գեղարուեստական ամսաթիւրթ . տարեկան բաժանորդագրին տոյար 2 :

ԳՈՒԹԱՆ, հանդէս հողագործական և ճարտարաւեստական, որ կը հրատարակուի փարիզի մէջ ամիսը մէկ անգամ : Տարեկան է 5 . 3. ճանապարհածախսով միտին :

ԱՐԱՐԱՏ մեր միակ ինչ կրօնական մատգիրը՝ որ կը հրատարակուի Ս. Էջմիածին : Տարեկան է մէկ տոյար միտին :

Նամակազարդ կ'ընդունին, երբ ապագրանքը 50 սէնթ և պակաս է . իսկ աւելին համար պէտք է դրամ դրկել Money orderով և կամ registeret նամակով : Յանձնարարութիւնները կ'անի իր կատարուին :

Տեղեկութիւններու համար դիմել

M. M. KARAGAVOORIÁN et Co.

61 West Huron St.

CHICAGO III

ԳԱՌԼՕ Մ - ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

ԵՒ ԸՆԿԵՐԻՔ

ՕՔԷԼ ՄՈՆՖԵՐԱԹՈ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻԱ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արդոյ հասարակութեան թէ վերջերս հաստատուած ԸՄԱՐՈՎ հրատարակի, կ'ընդունինք և կ'ստանանք ամեն տեսակ և ամեն ազգի ապրանքայն յանձնարարութիւնք, ինչպէս ժամացոյցի, գոհարեղեկաց, արեւելեան և եւրոպական զանազան տեսակ գունաւոր և ճերմակ քարերու, Գոլոմպիական Ֆոնտիլիաներու, ինչպէս նաև գրուած և անգիր խոզովակներու — զովան — (մեծաքանակ) . եւրոպական նրբահիւս կոզովակներու և հոսեղենաց և այլն :

Մասնաւորապէս համաձայնած լինելով Պոլսոյ Անտէլիպ (Մարտիրոս Պէլլէրեան) աւան հետ, որուն ապրանքները մեծ գնահատման արժանացած են նոյն իսկ եւրոպական հրատարակաց վերայ, միշտ ի միջեր ունինք յիշեալ հանրածանօթ տան ամեն տեսակ ապրանքները . ինչպէս Re-producteur Andelip (Ֆոնտիլիան անգ) որ անմիջեղի է հրատարակին վրայ, և Գոլոմպիական Ֆոնտիլիաներու ներկայացուցիչ Մ. Պասաճոյի սքանչացման առարկայն եղած է :

Մեր արամազրութեան տակ ունինք Անտէլիպի գործարանին զանազան նուագներն . ինչպէս Մանտիլի, Գանոն, Ուր ևն . և Ֆոնտիլիան համար տաճկական զանազան նուագներու . վրայ չափուած հին և նոր վարպետ երգողներու ընտիր Գոլաներն :

Կ'ստանանք կատարել Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւնք փութով և չափաւոր փոխարինութեամբ :

Կը գանձենք զանազան երկրներու փոխանակ սղբեր :

Բաց աստի ընկերութիւնս Լոնտոնի, Պոլսոյ, Գահիթի, Եմֆայի և Երուսաղէմի մէջ թրդթակիցներ ունենալով, կ'ստանանք այդ տեղերուն համար ամեն տեսակ ներածում և արտածում : Մեր հասցէն է

CARLO M. BASMADJIAN et Cie.

Okelle Monferrato Alexandrie

Ս Ի Ն Կ Ե Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԼԵՆԿԻՐ

Պալաքի փողոց . Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթլ Օլթէլի ճիշդ դիմաց, Գաֆէ Տը Լա Պուրթի կից :

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՐ ԲԱՂԱԿՆԵՐՈՒՆ ՄԷՉ 6500 ՄԱՍՆԱԺԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Մինիէր ներն են և ասոնցմէ մինչև ցարց 17.000,000 ծախուած է :

400 և աւելի վիպայնակներով և մեքայնակով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախնդիսին մէջ ստացած է .

ՀԱՌՔԱՅԻՉ ԲՐՈՒՄԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅՔԱՅԻՉ ԱՆԳՐԱՅԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ԹՄԳԱՒԱՐԱԿԱՆ ԱՐԳՈՒՆԵԱՑ

ՀԱՅՔԱՅԻՉ Ե. Բ. ՆՏԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՄԻՆԿԻՐ Ե յաջակցիմ :

Ձրի դասեր և նորոգութիւններ, ՄԻՆԿԻՐ մեքենայնց համար, յաճախորդաց տուններուն մէջ :

Վճարմանց Դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հին մեքենայնց և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայնց

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌԻ

ՏՀԻ ՄԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐՈՒՄՏԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ ԵՐԱՄԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՍՄԳՆՈՒ 1 ՄԻԼԵՐ 563,961 ՀԱՁԱՐ ՑԻՐԱՔ

Ապահովագրութեանը կը բաժնէ անենէն աւելի շահաբաժինները :

Ապահովագրութեանը կը արդէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵՐ 563,961 ֆր. որ գրեթէ այնպէս որքէ որք է ընկերութեան մէկ միլիար աւելի է :

Պ. Պ. ԳԻՐՉԻՍ ԵՒ Ժ. ՎԱԼՅԻՇ ԸՆԳՆ . ներկայացուցիչք ի Գահիթէ

Այնպէս մէջ գտնուող ուրիշ որ և է ընկերութեան աւելի երաշխաւորութիւններ, ընդարձակ գործաւնութիւններ և հրատարակի վրայ և ւելի ապահովագրութիւններ ունի և աւելի ապահովագրին կը դանձէ :

ԱՆԹ. Թ. ՌԱԼԻ ԳԼԽԱՆՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ յ'Աղեքսանդրիա .

ԳԼՈՐԳ ԵԿԱՌՕՑ Դեր-Գործակալ ի Գահիթէ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ՇԱՐԱ ԱՊՏԻԿԱՆ ԱՂԻՉԻ ՍԿԻՉԱՐԸ

Օսանկիչ Դեղատանին դիմացի փողոցին մէջ

ՀԻՄՆԵՍԱԼ 1 ՄԱՅԻՍ 1900

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ

Ս. ՔՈՐՈՍՅԱՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ մէջ կը պատրաստուին Հայերէն և Երուսաղէմի լեզուներով ամեն տեսակ հրատարակութիւններ, մասնաւոր խնամով :

Գիրքեր, Կանոնագիրներ, տեղեկագիրներ, շրջաբերականներ, Հրատարակութիւն, Տոմար, Այցեխարտեր, Մանագրներ և այլ և այլ վաճառականական յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին չափաւոր գներով :

Յանձնարարութիւնք եղած պատմեց պէտք է համաձայնուած գներն կիսը կանխիկ վճարել և մնացեալը արտօնուէն անմիջապէս վերջ :

Տպարանը բաց է ամեն օր առաջտուն ժամը 7 և 12 և կես օրէ վերջ 2 և 7 ը :

ՀՐԷԻՑ ԲԱՐԵԳՈՐԵԱԿԱՆ

ՎԱՐՁԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԻՐԱԿԻ 18 ՀՈԿՏԵՐԱՐԻ 1901

Table with 6 columns of numbers: 4725, 2889, 5623, 795, 117, 149; 677, 1534, 1786, 2074, 2158, 3028; 3533, 4170, 4447, 4891, 5293, 5621; 6276, 6337, 6347, 6764, 6806, 7039; 7249, 7309, 8035, 8142, 9376, 8249

ՀԵԼՎԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՐԱՌ 1 ՆՈՅՄԱՐԻ 1901

Table with 6 columns of numbers: 5970, 4221, 5496, 3542, 6333, 543; 1138, 1879, 2091, 2519, 3582, 4249; 4436, 4776, 5945, 6614, 6660, 6803; 7066, 7382, 7459, 7551, 8750, 8875; 8877, 9142, 9175

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ե. ԲՈՐՈՍԵԱՆԻ